

ByAkademin - tillägg till § 2 i stadgarna (om "Verksamhet")

Paragrafens lydelse

Föreningen har till syfte att utforska och bygga en kultur av tillit samt tillvarata medlemmarnas ekonomiska intressen.

Föreningens verksamhet ska vara att främja utforskning och lärande kring lokala självorganiserande förvaltningskulturer som bas för regenerativa samhällen.

Medlem deltar i verksamheten genom aktivt förvaltande och medskapande av organisationen och dess ärenden.

Några begrepp

Att bygga, utforska och vidmakthålla en "kultur av tillit" ser vi som avgörande för grupperns långsiktiga hållbarhet. Det är en grundsten för organisatorisk effektivitet, vilken kan definieras som "graden av måluppfyllelse i förhållande till resursanvändning" (Jacobsen et al. 2008). Att odla denna kultur internt skapar förutsättningar för en effektiv utåtriktad verksamhet. Styrkan i relationer avgör styrkan i aktioner, starka rötter ger starka träd. Det är ett relationellt förhållningssätt, baserat i en jordcentrerad världsbild. Genom att leva som vi lär, möjliggör vi för andra gemenskaper att utveckla liknande kulturer. Även begreppet "kultur" är strategiskt valt, då fokus på att skifta kulturer fungerar som hävstänger för att skifta strukturer – i såväl organisationer som samhällen. Allt vi gör, från utbildningar till konkreta projekt, ska syfta till att möjliggöra sådana kulturskiftande hävstångseffekter.

Vi ser "lokala självorganiserande förvaltningskulturer" som basen för att möta globala systemkriser – ekologiska, kulturella, socioekonomiska, mänskliga – liksom hantera förlamande responskriser inom lärande, ledarskap, samverkan och demokrati.

Responskriser speglar kollektiva antaganden, beteenden och strukturer som begränsar möjligheterna att möta systemkriserna och vända den negativa samhällsutvecklingen (Berg et al. 2018). Förvaltandet avser i första hand mänskliga samhällen, i samverkan med naturen. Vår roll som människor är att vara medskapare i våra omgivande livsmiljöer och ekosystem (snarare än förvaltare av dem) liksom att sträva efter att berika livets mångfald i alla verksamheter. Detta möjliggör hållbara kretsloppssamhällen där skog och mark brukas snarare än förbrukas, **genom "regenerativa" (förnyande) och systembaserade tillvägagångssätt som bland annat återfinns i fäbodprinciperna eller de traditionella allmänningarna (Ostrom 1990).**

Nedan följer några nyckelstrategier för att föra ut ByAkademins kulturskapande verksamhet som svar på globala kriser. Verksamheten inkluderar, men är inte begränsad till, strategier som svarar på systemkriserna med utgångspunkt i de olika responskriserna:

Lärande

Lärandet, särskilt förmågan till innovativt lärande (Botkin et al. 1979) liksom transformativt lärande **som möjliggör perspektivskiften** (Mezirow, J. 2000), är en nyckelstrategi som öppnar upp för att hantera övriga responskriser. Lärande för hållbarhet har fastställts av FN och svenska regeringen som avgörande för att nå (och nå bortom) globala hållbarhetsmål. Ett verktyg för detta är ekopedagogiken, med syftet att

frigöra handlingskraft och medskapande för att förverkliga en global fredskultur i mötet mellan hjärna, hjärta och hand (Berg et al. 2019). Ekopedagogiken är inte en metod utan ett förhållningssätt och sammanhang som möjliggör ett språng inom allt lärande, från människocentrerade perspektiv till jordcentrerade. **Lärandet sker i alla livets möten: med naturen, världen, varandra och oss själva.** Det ömsesidiga lärandet bygger resilienta samhällen med hjälp av mångfalden av olika perspektiv.

ByAkademin främjar och tillhandahåller utbildning och lärande enligt dessa principer, som ett sätt att möjliggöra "Det nya miljonprogrammet" med återbefolkad landsbygd.

Ledarskap

Ytterligare en nyckelstrategi är kulturellt ledarskap, som handlar om att stärka människor i att vara bärare av en hållbar kultur med hjälp av de förhållningssätt som odlas i ekopedagogiken. Kulturellt ledarskap handlar om att bära de kulturella metaberättelser som lägger grunden till lokala, självorganiserande förvaltningskulturer – byn i "hjärna och hjärta". Det är berättelser med synvänder, perspektivskiften och även praktiska uttryck som kan vägleda övergången från det industrimoderna till det jordcentrerade samhället. Berättelser där både lokalsamhällen och ekosystem är levande, rättighetsbärande subjekt med egenvärden.

ByAkademin verkar för att utforma och sprida dessa berättelser för en hållbar omställning. Vi kan även uttrycka ledarskap genom strategiska, konkreta projekt som exempelvis möjliggör finansiering av "Det nya miljonprogrammet" för att återbefolka landsbygden.

Samverkan

En tredje nyckelstrategi gäller strategisk samverkan för gemensamma mål och visioner. Vi lyfter fram tillit och samverkanskraft som primära drivkrafter för lokal utveckling snarare än tillväxt och konkurrenskraft. Stuprörskulturen har cementerats genom fokus på konkurrens snarare än samverkan, styrning ovanifrån snarare än möjliggörande nedifrån. Genom att bryta den på lokal nivå skapas förutsättningar för omställning till hållbarhet. Samverkan mellan människor på alla nivåer skapar blomstrande lokalsamhällen. Samverkan mellan stad och land, byggd på verklig ömsesidighet, kan ge hållbar landsbygd och därmed hållbara städer. Samverkan med naturen, istället för dominans och kontroll, ger hållbara livsmiljöer.

ByAkademin samverkar med olika aktörer för att möjliggöra "Det nya miljonprogrammet", exempelvis kommuner som vill utveckla "bredbandsbullenbyar" enligt vårt koncept.

Demokrati

En fjärde nyckelstrategi är hållbar demokratiutveckling. Demokratin har förlorat sina rötter när lokalsamhällen har gett upp sitt mandat att fatta beslut som rör den egna verkligheten. Den demokratiska kulturen har urholkats. Ett sant bemyndigande av landsbygd och lokalsamhällen innebär att mänskliga gemenskaper återtar rätten att existera, blomstra och utvecklas på egna villkor, i balans med omgivande ekosystem och samspel med omvärlden. En sådan utveckling främjar ett effektivt demokratiskt beslutsfattande med mandat och resurser för att möjliggöra omställning till hållbarhet, i den omfattning och hastighet som är nödvändig idag.

ByAkademin arbetar med processer som stöder och stärker den kollektiva förmågan att fatta beslut och lösa konflikter genom bland annat behörighetsprocesser. Se även övriga tillägg.

Berg, N., Berg, I. och Hultman, M. Framtidens by. Syssner, J. (red.) (2018). Nya visioner för landsbygden. Linnefors förlag

Berg, N., Berg, I., Hultman, M. (2019). Naturens rättigheter: Att skapa fred med jorden. Ekopedagogik och juridik som hållbar samhällspraktik. Universus.

Botkin, J. W., Elmandjra, M., Malitza, M. (1979). No Limits to Learning: Bridging the Human Gap. A Report to the Club of Rome. Pergamon Press.

Jacobsen, D. J., Thorsvik, J., Sandin, G. (2008). Hur moderna organisationer fungerar (3., [rev.] uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Mezirow, J. (2000). Learning as transformation. Critical perspectives on a theory in progress. [Jossey-Bass](#).

[Ostrom, E. \(1990\). Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action. Cambridge University.](#)